

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie

26-065 Piekoszów, ul. Czarnowska 59

województwo: świętokrzyskie, powiat: kielecki

Piekoszów, 12.03.2020r.

Urząd Gminy w Piekoszowie
PUNKT OBSŁUGI INTERESANTÓW
Wpłynęło dnia:

Sz. P. Barbara Drogosz

Przewodnicząca Rady Gminy Piekoszów

12 -03- 2020

L.dz. 2850 zał. ORG

Podpis p. w. Floryczka

Na podstawie art. 110 ust. 9 z dnia 12 marca 2004 r. ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zmianami) przekładam sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie za 2019 rok oraz przekładam potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2020 rok.

Z poważaniem

p.o. Kierownika
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Piekoszowie

mgr Justyna Malarczyk

+48 41 30 63 180, 48 41 30 61 809, +48 41 30 62 856, fax: +48 41 30 62 810

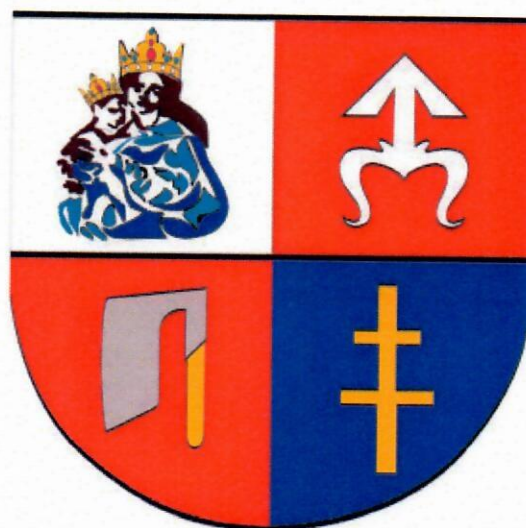
Świadczenia rodzinne: 41 3063172, Fundusz alimentacyjny: 41 3063173,

Rodzina 500+: 41 3063174, Asystent rodziny: 41 3063179, Dodatki mieszkaniowe: 41 3063175,

Pracownicy socjalni: 41 3063176; 41 3063177, 41 3063178,

www.piekoszow.pl

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie za rok 2019

Piekoszów 2020

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	4
II. POZIOM I STRUKTURA WYDATKÓW W 2019 ROKU	6
III. OBSZARY MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO KLIENTÓW OŚRODKA.....	7
IV. ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM, OKREŚLONE W ART. 17 UST. 1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	11
1. Udzielanie schronienia oraz niezbędnego ubrania, posiłków osobom tego pozbawionym z terenu gminy	11
2. Zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci	11
3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	11
4. Sprawienie pogrzebu.....	12
5. Dodatek mieszkaniowy	12
6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych	12
7. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	12
8. Praca socjalna	13
9. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	14
10. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu	14
11. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	14
12. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.....	15
V. ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ, OKREŚLONE W ART. 18 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	15
1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania.....	15
2. Pomoc w ramach klęski żywiołowej	15
3. Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	15
4. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	15
5. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekuna ustanowionego przez sąd	16
6. Dodatek energetyczny	16
VI. AKTYWNE FORMY WSPARCIA	17
1. Aktywizacja osób bezrobotnych.....	17
2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014-2020 - Podprogramu 2019 roku.....	17
3. Pozostała działalność	18

VII.	WSPIERANIE RODZINY	20
1.	Asystent rodziny	20
2.	Pieczą zastępczą.....	21
VIII.	GMINNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE PIEKOSZÓW	21
1.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	21
IX.	POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW.....	21
X.	KARTA DUŻEJ RODZINY	22
XI.	ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA	23
XII.	ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	27
XIII.	FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	28
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	28
2.	Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	28
XIV.	REALIZACJA PROGRAMU WSPARCIA DLA RODZIN „ZA ŻYCIEM”.....	29
XV.	ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	30
XVI.	ŚWIADCZENIE DOBRY START	30
XVII.	KADRA OŚRODKA	30
XVIII.	ZBIORY DOKUMENTACJI I DECYZJI.....	32
XIX.	PODSUMOWANIE	33
	SPIS RYSUNKÓW	35
	SPIS TABEL	35

I. WPROWADZENIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie przedstawia w niniejszym dokumencie sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2019 roku. Za nami kolejny rok zmian w pomocy społecznej. Trwały w tym okresie prace nad zmianami w ustawie o pomocy społecznej. Modyfikacji uległo także wiele innych aktów prawnych, rzutujących na funkcjonowanie Ośrodka i sytuację osób objętych jego wsparciem (np. ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci).

Ośrodek podejmował wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych najbardziej potrzebującym mieszkańcom Gminy Piekoszów. Współpracował przy tym z organizacjami pozarządowymi oraz z różnymi instytucjami, a w szczególności - policją, kuratorami, placówkami oświaty, placówkami służby zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, komornikami.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.). Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

- 1) ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 111),
- 2) ustawy z dnia 07 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku poz. 670 z późn.zm.)
- 3) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 688 z późn.zm.),
- 4) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku, poz. 1111 z późn.zm.),
- 5) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 869 z późn.zm.)
- 6) ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku, poz. 351 z późn.zm.),
- 7) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1878 z późn.zm.),
- 8) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku, poz. 1373 z późn.zm.),
- 9) ustawy z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 roku, poz. 218),
- 10) ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 256),
- 11) ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1843),
- 12) ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 1390),

- 13) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jednolity Dz.U z 2017 roku, poz. 2092),
- 14) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku, poz. 2407),
- 15) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2019 roku, poz. 473 z późn. zm.),
- 16) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku, poz. 1481 z późn. zm.),
- 17) Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 roku, poz. 1007),
- 18) Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1482 z późn. zm.).

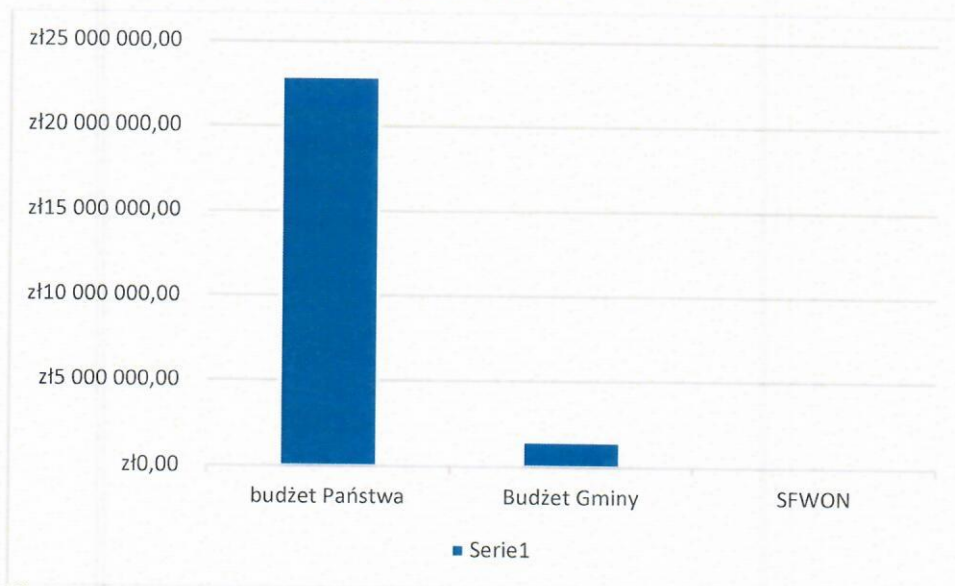
II. POZIOM I STRUKTURA WYDATKÓW W 2019 ROKU

W roku 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie wydatkował na realizację zadań kwotę 24 415 704,99 zł

w tym:	wykonanie
na zadania własne	2 785 147,06 zł.
na zadania zlecone	21 630 557,93 zł.

Źródła finansowania	wykonanie	%
Budżet Państwa	22 889 195,08 zł.	93,75
Budżet Gminy	1 511 280,71 zł.	6,19
Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	15 229,20 zł.	0,06

Rysunek 1. Źródła finansowania wydatków GOPS

Źródło: Dane GOPS Piekoszów

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019r. na realizację zadań własnych wydatkował kwotę 2 785 147,06 zł, z czego pozyskano 1 273 866,35 zł na realizację zadań własnych z dotacji w podziale na:

1) dofinansowanie programu „Posiłek w szkole i w domu”	-kwotę 192 120,00 zł,
2) dofinansowanie do wypłaty zasiłków okresowych	- kwotę 184 598,41 zł,
3) składki na ubezpieczenie zdrowotne	- kwotę 46 149,10 zł,
4) zasiłki stałe	- kwotę 548 426,06 zł,
5) utrzymanie ośrodka	- kwotę 146 819,00 zł,
6) dotacja w ramach programu „Asystent Rodziny 2019”	- kwotę 48 727,00 zł,
7) dotacja na pomoc materialną dla uczniów	- kwotę 60 931,68 zł,
8) funkcjonowanie Klubu Senior+	- kwotę 30 865,90 zł,
9) usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	- kwotę 15 229,20 zł.

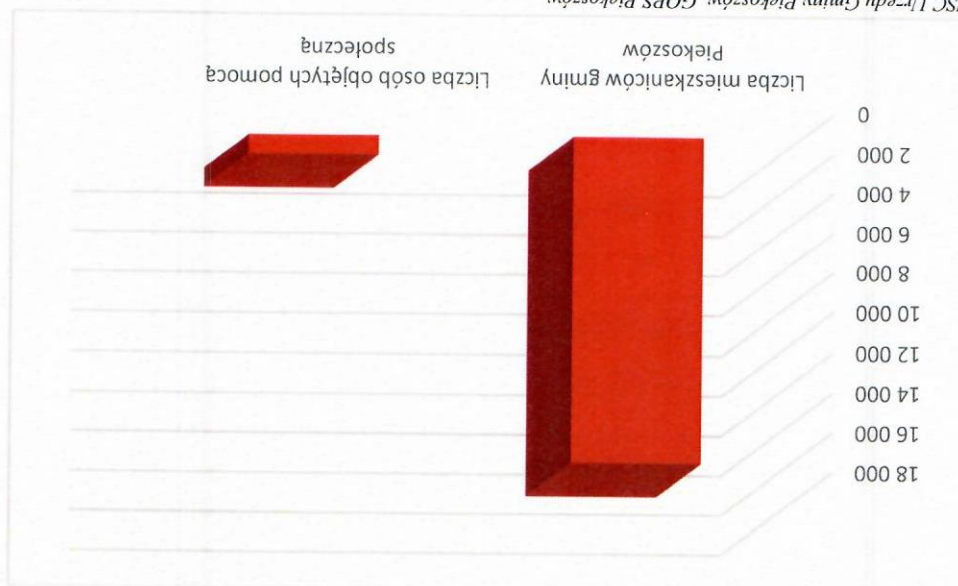
Obsługa i utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie w ramach rozdziału 852 19 składają się następujące czynniki:

- wynagrodzenie z pochodnymi, pozostałe koszty związane z zatrudnieniem, zakup usług zdrowotnych, umowy zlecenie – 747 883,30 zł
- szkolenia i delegacje – 14 564,06 zł
- zakup materiałów – 13 217,39 zł
- zakup energii (CO, energia, opłaty wodno-kanalizacyjne) – 32 798,40 zł
- zakup pozostałych usług – 35 682,84 zł
- telefon, internet – 1 911,36 zł
- różne opłaty – 250,00 zł
- ZFSS – 16 207,86 zł.

III. OBSZARY MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO KLIENTÓW OŚRODKA

W 2019 r. w Gminie Piekoszów mieszkało 16 344 osób, z czego pomocą społeczną zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej objęto 868 osób w 402 rodzinach, co stanowi 5% ogółu mieszkańców. Aby osoba lub rodzina otrzymała świadczenia z pomocy społecznej musi jednocześnie spełniać kryterium dochodowe oraz kryterium dysfunkcji określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Rysunek 2. Liczba mieszkańców objętych pomocą społeczną

Zródło: Dane USC Urzędu Gminy Piekoszów, GOPS Piekoszów

Na podstawie posiadanych danych można stwierdzić, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej nieznacznie się zwiększyła w porównaniu do 2018 roku. Poniżej przedstawiamy tabelę liczbę rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2017 – 2019 różnymi formami wsparcia.

Rodziny ogółem			w tym o liczbie osób		
Typy rodzin	2017	2018	2019	Liczba rodzin	
		407	377	402	
Rodziny z dziećmi ogółem					
w tym o liczbie dzieci					
1	183	167	198		
2	56	71	75		
3	55	52	49		
4	52	40	40		
5	39	32	29		
6 i więcej	22	15	11		
Rodziny niepełne ogółem					
w tym o liczbie dzieci					
1	60	55	42		
2	50	41	45		
3	28	30	22		
4	9	4	5		
5	3	3	1		
6	0	0	0		
7 i więcej	0	0	0		
Rodziny emerytów i rencistów ogółem					
w tym o liczbie osób					
1	21	23	16		
2	11	10	10		
3	6	6	7		
4 i więcej	0	1	2		
Rodziny ogółem					
w tym o liczbie osób					
	407	377	402		
Rodziny emerytów i rencistów ogółem					
w tym o liczbie osób					
	56	60	81		

Tabela 2. Przykładowe typy rodzin korzystających z pomocy społecznej

Jak widać na przestrzeni lat 2017-2019 liczba rodzin objętych pomocą osyłowata wokół liczby 400 rodzin. W 2019r. zwiększyła się liczba rodzin korzystających z pomocy do 402. Zdecydowanie w ostatnich latach zwiększa się liczba rodzin objętych pracą socjalną, która jest kluczowym świadczeniem realizowanym w pomocy społecznej (tylko pracą socjalną w 2019r. objętych było 68 rodzin).

Populacja rodzin korzystających z pomocy społecznej jest różnorodna, tak ze względu na liczebność gospodarstw domowych, typy rodzin jak i problemy jakie je dotykają. Poniżej przedstawiamy typy rodzin korzystających z pomocy oraz powody jej przyznania.

Wyszczególnienie			
	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych pomocą	407	377	402
Liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową	333	315	334
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	74	62	68

Źródło: Dane GOPS Piekoszów.

Tabela 1. Rodziny objęte pomocą społeczną

Podobnie jak w latach poprzednich najliczniejszą pozycję, jeśli chodzi o powody ubiegania się o pomoc, stanowiły: niepełnosprawność, długotrwała choroba, ubóstwo, bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. I ta tendencja utrzymuje się od wielu lat.

Zródło: Dane GOPS Piekoszew

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2017	2018	2019
ubóstwo	173	155	138
sieroctwo	1	1	1
bezdomność	7	7	5
potrzeba ochrony macierzyństwa	55	54	46
w tym:			
wielodzietność	33	35	26
bezrobocie	164	140	129
niepełnosprawność	159	163	162
długotrwała lub ciężka choroba	195	187	205
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	114	100	95
w tym:			
rodziny niepełne	32	38	41
rodziny wielodzietne	27	28	23
przemoc w rodzinie	1	2	1
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	2
alkoholizm	50	46	52
narkomania	0	0	2
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	4	8
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0
zdarzenie losowe	3	4	3
sytuacja kryzysowa	2	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	1	1	0

Tabela 3. Powody ubiegania się o pomoc

Jak widać w 2019 r. największą grupę stanowiły rodziny z 2 dziećmi, natomiast w poprzednich latach były to rodziny z jednym dzieckiem.

Zródło: Dane GOPS Piekoszew

	2017	2018	2019
1	25	31	45
2	20	17	29
3	8	10	6
4 i więcej	3	2	1

W roku 2019 wpłynęło do tut. jednostki 1 145 wniosków o przyznanie pomocy. W zależności od miejsca zamieszkania podopiecznego przedstawiało się to w sposób następujący:

Tabela 4. Zestawienie wpływających wniosków

Miejscowość	Liczba wniosków
Piekoszów	208
Jaworznia	84
Jaworznia Gniewce	19
Jaworznia Zagórze	17
Janów	40
Lesica	1
Rykoszyn	31
Szczukowice	18
Łubno	49
Łosienek	103
Julianów	3
Jeżynów	24
Lasek	3
Młynki	0
Wesoła	2
Wierna Rzeka	10
Gałężice	43
Wincentów	40
Zręby	7
Bławatków, Oś. Bławatków	15
Skalka, Oś. Skalka	46
Brynica	80
Szczukowskie Góry	48
Podzamcze	31
Łosień	34
Zajączków	67
Łaziska	24
Micigózd	98

Zródło: Dane GOPS Piekoszów

Z pomocy społecznej korzystają przede wszystkim rodziny zamieszkujące Piekoszów, Łosienek, Micigózd, Jaworznia i Brynica. Z miejscowości Młynki w 2019r. nikt nie zwracał się z wnioskiem o przyznanie pomocy z systemu pomocy społecznej.

W 2019 r. pracownicy socjalni przeprowadzili **1 132 wywiadów środowiskowych**, które pozwoliły na poznanie sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej rodzin ubiegających się o pomoc. **Wydano 1 451 decyzji administracyjnych w ramach pomocy społecznej.**

IV. ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM, OKREŚLONE W ART. 17 UST. 1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Udzielanie schronienia oraz niezbędnego ubrania, posiłków osobom tego pozbawionym z terenu gminy

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokrywane są koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach, lokalach aktywizujących - na ten cel w 2019 roku została przeznaczona kwota w wysokości 24 774,90 zł dla 6 osób.

2. Zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci

Od 01.01.2019 r. Uchwałą Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. ustanowiono wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, który na terenie gminy Piekoszów realizowany jest w 3 formach tj.:

- w formie gorących posiłków w szkołach, przedszkolach,
- w formie rzeczowej tj.: zakup artykułów żywnościowych w sklepie,
- zasiłek celowy – pieniężny na zakup art. żywnościowych.

Całkowity koszt realizacji w/w programu w 2019 r. wyniósł 240 150,00 zł, w tym z dotacji budżetu państwa pochodziło 192 120,00 zł. W ramach programu łącznie pomocą objętych zostało 477 osób.

Posiłki dla 115 dzieci w przedszkolach, szkołach na łączną kwotę 51 051,00 zł. Średni koszt posiłku wyniósł 5,04 zł. Sześciu osobom dorosłym wykupiono posiłki w lokalach aktywizujących.

Zasiłek celowy na zakup art. żywnościowych – tą formą pomocy objęto 199 rodziny tj.: 441 osób. Na tą formę pomocy wydatkowano 154 210,00 zł.

3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium, (kryterium dochodowe wynosi na osobę w rodzinie 528,00 zł, a na osobę samotną 701,00 zł) oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W roku 2019 Ośrodek przyznał decyzją zasiłek okresowy na kilka miesięcy 131 rodzinom (w tych rodzinach żyło łącznie 325 osób), wypłacił 541 świadczeń na łączną

kwotę 184 598,41 zł w całości pochodząca z dotacji. Na terenie naszej gminy zasiłki okresowe przyznane były z powodu, m.in.:

- bezrobocia – 85 rodzin,
- niepełnosprawności – 21 rodzin,
- długotrwałej choroby – 26 rodzin,
- innych powodów - 23 rodzin.

4. Sprawienie pogrzebu

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej sprawił pogrzeb dla osoby samotnej. Pogrzeb zorganizowali pracownicy GOPS, wydatkowano na ten cel kwotę 2 602,80 zł.

5. Dodatek mieszkaniowy

Osoby posiadające tytuł prawny do zajmowanego lokalu i spełniające kryteria określone w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych zostały objęte pomocą w formie dodatków mieszkaniowych. W 2019r. przyznano i wypłacono 124 dodatki mieszkaniowe dla 13 gospodarstw domowych. W 2019r. w ramach dodatków mieszkaniowych wydano 25 decyzji administracyjnych przyznających świadczenie. Łączna wartość udzielonych dodatków mieszkaniowych w 2019 r. wyniosła 28 742,08 zł.

6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Zasiłek celowy, to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W roku 2019 Ośrodek przyznał zasiłek celowy 78 rodzinom (w tych rodzinach żyło 143 osób) o łącznej wartości 25 003,07 zł. Zasiłki przeznaczane były między innymi na: pokrycie kosztów opału, zakup żywności, odzieży, obuwia, środków czystości, niezbędnego sprzętu gospodarstwa domowego, pokrycie kosztów zakupu leków.

W szczególnie trudnych i skomplikowanych sytuacjach rodzinnych przyznawane są zasiłki celowe specjalne, których w 2019 roku udzielono 38 rodzinom na kwotę 9 522,00 zł.

7. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W 2019 roku wypłacono na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego 2 zasiłki w wysokości 1 900,00 zł.

8. Praca socjalna

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego. Wiele działań prowadzonych w ramach pracy socjalnej przez GOPS przynosi pozytywne efekty w postaci podjęcia pracy zarobkowej, pełnego usamodzielnienia się bądź odejścia od systemu pomocy społecznej na pewien czas, poprawy funkcjonowania rodzin, podejmowania leczenia odwykowego, umiejętności radzenia sobie w nowych sytuacjach, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Efektywność działań podejmowanych przez pracowników socjalnych jest trudno mierzalna, gdyż efekty działań nie zawsze przekładają się na liczby. Pomoc otrzymywana przez klientów Ośrodka jest monitorowana, wywiady środowiskowe wykonywane w miejscu zamieszkania są nie rzadziej niż raz na pół roku przy zasiłkach stałych, usługach opiekuńczych, specjalistycznych usługach opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób korzystających ze wsparcia domów pomocy społecznej i środowiskowego domu samopomocy oraz każdorazowo przy złożeniu wniosku o inny rodzaj pomocy.

Obok wywiadu środowiskowego pracownicy socjalni w swej pracy wykorzystują kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny jest ważnym narzędziem pracy pracownika socjalnego w procesie współpracy z klientem pomocy społecznej. Zgodnie z przepisem art. 108 ustawy o pomocy społecznej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej można zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W kontrakcie pracownik socjalny i osoba lub rodzina go zawierająca określają uprawnienia i zobowiązania, a także działania, które podejmą wspólnie w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt socjalny jest umową, która ma na celu ustalenie zasad współdziałania podopiecznego z GOPS w celu wyjścia z trudnej sytuacji. Pracownik socjalny i podopieczny wspólnie dokonują oceny sytuacji życiowej wnioskodawcy poprzez ustalenie przyczyn trudnej sytuacji życiowej, możliwości osoby pozwalające na pokonanie tejże sytuacji, posiadane ograniczenia powodujące utrudnienie w rozwikłaniu trudnej sytuacji.

Określany jest cel główny, który chcemy osiągnąć poprzez zawarcie kontraktu socjalnego, oraz cele szczegółowe. Zarówno świadczeniobiorca pomocy społecznej, jak i pracownik socjalny dokonują zobowiązania wykonania określonych działań w wyznaczonym terminie.

Realizacja kontraktu socjalnego jest poddawana systematycznej ocenie. Po określeniu w kontrakcie socjalnym wzajemnych zobowiązań strony mają prawo do kontroli ich realizacji. Uprawnienia takie posiada z jednej strony osoba lub rodzina, a z drugiej strony pracownik socjalny. Obie strony kontraktu socjalnego mają prawo do dokonania oceny podjętych i zrealizowanych działań, terminu realizacji lub przedstawienia przyczyn braku realizacji dokonanych uzgodnień.

Postanowienia kontraktu socjalnego mogą ulec zmianie za zgodą stron, stosownie do okoliczności konkretnego przypadku. Jeżeli zaś wystąpią trudności w jego realizacji lub zaistnieją nowe okoliczności, dokonuje się zmian w kontrakcie socjalnym poprzez określenie

nowych działań w wyznaczonych terminach. Zakończeniem kontraktu socjalnego jest ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym.

W roku 2019 pracownicy socjalni Ośrodka udzielili pomocy w formie pracy socjalnej 291 rodzinom, w których żyje 620 osób. W tym 68 rodzinom (w rodzinach tych żyły 162 osoby) tylko w formie pracy socjalnej oraz przeprowadzili 1 132 wywiadów środowiskowych. W 2019 roku zawarto 26 kontraktów socjalnych.

9. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W roku 2019 usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunki zatrudnione w tut. Ośrodku na podstawie umów zleceń. Usługami opiekuńczymi było objętych 29 osób z terenu całej gminy. Były to osoby starsze, niepełnoprawne i chore, które wymagają pomocy osób innych, a rodzina takiej pomocy nie może zapewnić. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych (7 897 godzin) wyniosły 114 258,60 zł.

W 2019 roku Gmina Piekoszów otrzymała wsparcie finansowe w zakresie świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym w wieku do 75 r.ż. z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym w ramach Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019. Z tej formy skorzystało 7 osób. Pozyskano kwotę 21 520,80 zł. Wydatki dotowane były ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz budżetu Gminy w proporcji 50% do 50%.

10. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

W 2019 roku wydano 3 decyzje kierujące do domu pomocy społecznej. W okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku w domach pomocy społecznej przebywało 15 osób z terenu Gminy Piekoszów. Dwie osoby oczekujące, które w styczniu 2020 roku zostały umieszczone w domach pomocy społecznej. Ośrodek pokrywał odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla tych osób, na łączną kwotę 376 582,87 zł. Oprócz kosztów pokrywanych przez osobę przebywającą w domu pomocy i jej rodzinę, gmina wydatkuje średnio 2 100 zł za jedną osobę - miesięcznie. Wpływy od rodzin z częściowej odpłatności za pobyt w DPS za rok 2019 wynosiły 22 800,00 zł.

11. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Jest to zadanie własne, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

W roku 2019 Ośrodek wypłacał miesięcznie zasiłki stałe 117 osobom, zamieszkałym w 98 rodzinach na łączną kwotę 548 426,06 zł.

12. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

W roku 2019 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne 80 osobom pobierającym zasiłek stały. Ośrodek otrzymał i wydatkował na powyższe 46 149,10 zł. Jest to zadanie własne, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

V. ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ, OKREŚLONE W ART. 18 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania

Zasady świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynikają z Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zmianami). Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. W 2019 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych korzystało 12 rodzin. Łączny koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych w 2019 r. wyniósł 39 030,00 zł.

2. Pomoc w ramach klęski żywiołowej

W roku 2019 roku z pomocy w formie klęski żywiołowej mieszkańcy Gminy Piekoszów nie korzystali.

3. Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Na terenie gminy Piekoszów działa Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Osoby uczestniczą w zajęciach ŚDS na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez GOPS w Piekoszowie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie na bieżąco monitoruje sytuację podopiecznych ŚDS i posiada aktualną wiedzę dotyczącą potrzeb, oczekiwań i satysfakcji ze świadczonych usług. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie w 2019 roku wydał 31 decyzji kierujących do Środowiskowego Domu Samopomocy.

4. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1373 z późn. zmianami) do zadań zleconych gminie należy wydawanie decyzji, (potwierdzających prawo do

świadczeń opieki zdrowotnej), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, GOPS przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

W 2019 roku Gmina otrzymała środki z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów realizacji zadania w kwocie 3 150,00 zł, tj. na przeprowadzenie postępowań w sprawie i wydania decyzji administracyjnych. Decyzje, potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez okres 90 dni, wydano na podstawie wywiadów środowiskowych. Łącznie wydano 48 decyzji, w tym 40 potwierdzających prawo do świadczeń.

5. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekuna ustanowionego przez sąd

W ramach świadczeń z pomocy społecznej przysługuje wynagrodzenie dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki, które przyznaje sąd. Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie wynagrodzenie takie w 2019 r. wypłacał jednej osobie z tytułu sprawowania opieki nad jedną osobą ubezwłasnowolnioną na łączną kwotę 1 827,00 zł.

6. Dodatek energetyczny

Zadaniem zleconym, jakie zostało nałożone do realizacji w 2014 r. jest przyznawanie i wypłata dodatku energetycznego dla odbiorcy wrażliwego. Zgodnie z ustawą, **odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy** w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego ogłasza Minister Gospodarki w drodze obwieszczenia. Od 01.05.2018r. do 30.04.2019 r. kwoty dodatków energetycznych kształtują się następująco:

1. dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną wynosi - 11,35 zł/miesiąc,
2. dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób wynosi - 15,77 zł/ miesiąc,
3. dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób wynosi - 18,92 zł/miesiąc.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie wypłacił łącznie 16 świadczenia w postaci dodatku energetycznego, wypłaconego na podstawie wydanych 3 decyzji administracyjnych dla 2 rodzin jednoosobowych, na łączną kwotę 181,80 zł.

Tabela 5. Zadania zlecone w 2019 roku

FORMA POMOCY	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	Kwota dotacji
Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12	1 301	39 030,00	39 030,00
Kłeska żywiłowa	0	0	0,00	0,00
Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	40	40	3 150,00	3 150,00
Wynagrodzenie dla opiekuna	1	12	1 827,00	1 827,00
Dodatek energetyczny	2	16	181,80	181,80

Zródło: Dane GOPS Piekoszów

VI. AKTYWNE FORMY WSPARCIA

1. Aktywizacja osób bezrobotnych

Aktywizacja osób bezrobotnych to pośrednie lub bezpośrednie umożliwienie osobom bezrobotnym dotarcie do „zatrudnienia” i jego utrzymania. Aktywizacja osób bezrobotnych z terenu naszej gminy realizowana jest m.in. poprzez udział ww. osób w wykonywaniu prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Na prace społecznie użyteczne można skierować osobę bezrobotną bez prawa do zasiłku, a jednocześnie korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczącą w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. W 2019r. na wniosek Kierownika GOPS do prac społecznie użytecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Piekoszowie skierowanych zostało 10 osób na łączną kwotę 18 130,40 zł, z czego udział własny Gminy stanowił 7 252,16 zł, a 10 878,24 zł pochodził z dotacji. W 2019 r. prace społecznie użyteczne realizowane były w okresie od 1 marca 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r.

2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014-2020 - Podprogramu 2019 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego

z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym- Podprogram 2019 kwalifikował i wydawał skierowania osobom, które spełniały kryteria ww. programu. Aby realizować Podprogram 2019 wydano 412 skierowania dla 1000 osób. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie w ramach programu wydali 48,23 tony żywności tj. 4 000 paczek dla 1000 osób.

3. Pozostała działalność

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie wspólnie z Biblioteką Centrum Kultury zorganizował:

- ✓ spotkanie mikołajkowe dla 98 dzieci, w tym dla 76 dzieci finansowanych ze środków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, koszt spotkania wyniósł – 3 600,00 zł.
- ✓ Wigilię dla osób starszych, samotnych z terenu Gminy Piekoszów. Koszt uroczystości to 3 500,00 zł.

Wychodząc naprzeciw potrzebom społeczności lokalnej oraz podopiecznych GOPS, tutejszy Ośrodek w 2019 roku organizował szereg kampanii społecznych t.j.:

1. **„Obudź czujność- nie lekceważ zagrożenia czadem”**. W ramach kampanii dystrybuowano materiały informacyjne (plakaty, ulotki) mające na celu przekazanie treści związanych z zagrożeniem czadem. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej informowali klientów o niebezpieczeństwie związanym z tlenkiem węgla.
2. **„PIT nie taki straszny – rozlicz się”**. W dniach 20-21 luty 2019 r. dzięki staraniom asystentów rodziny Ośrodka, w budynku BCK w Piekoszowie mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów z Urzędu Skarbowego Kielcach przy wypełnianiu rozliczenia PIT. Inspiracją do podjęcia działania była niewiedza i nieporadność podopiecznych GOPS w kwestii rozliczeń podatkowych, z którą pracownicy spotykali się w pracy z rodzinami. Inicjatywa cieszyła się bardzo szerokim zainteresowaniem.
3. **„Wielkanocna zbiórka żywności”** W dniach 05-06 kwietnia 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie we współpracy z Bankiem Żywności w Kielcach, Klubem Seniora Piekoszów oraz wolontariuszami przeprowadził w sklepie „Biedronka” Piekoszów zbiórkę żywności. Zebrane produkty zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodziną z terenu gminy Piekoszów
4. **„Bądź bezpieczny. Nie daj się oszukać”**. W ramach kampanii w maju 2019 r. odbyło się spotkanie, podczas którego wysłuchano prelekcji przedstawicieli Policji oraz Rzecznika Praw Konsumenta. Głównym celem kampanii było zwiększenie świadomości społeczności lokalnej gminy Piekoszów, a w szczególności seniorów na temat zagrożeń związanych z oszustwami m.in. "na wnuczka", "na policjanta", na dotację", a także na temat zagrożeń związanych z nieprzemyślanym podpisywaniem umów, handlowymi pokazami produktów.

5. „**Seniorzy czytają dzieciom dzieciom**”. W ramach kampanii odbyły się spotkania, podczas których seniorzy czytali dzieciom bajki, co przyczyniło się do integracji międzypokoleniowej.
6. „**Termomodernizacja źródłem oszczędności**”. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy ze specjalistami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach zorganizował dla mieszkańców gminy Piekoszów spotkania podczas których można było uzyskać informacje na temat możliwości uzyskania dofinansowania na ocieplenie domów, wymianę pieców, okien, grzejników, instalację kolektorów słonecznych.
7. „**Bezpieczny Senior – nie ufaj nieznanym**”. 25 lipca 2019r. do domów seniorów z miejscowości Jaworznia i Janów zawitali pracownik socjalny GOPS w Piekoszowie oraz dzielnicowy. Podczas wizyt omawiano tematykę dotyczącą wzmacniania świadomości społecznej na temat bezpieczeństwa osób starszych, a co za tym idzie ograniczenia liczby nadużyć popełnianych na szkodę osób starszych. Seniorom zostały wręczone ulotki informacyjne.
8. „**Bezpieczny uczeń w sieci**”. Kampania odbyła się z udziałem rodziców uczniów Zespołu Szkół Oświatowych w Łosieniu. Celem kampanii było: uwrażliwienie rodziców na to jaki czas dzieci poświęcają na surfowanie w internecie, zwrócenie uwagi rodziców jakie strony dzieci przeglądają, sprawdzenie przez rodziców w jaki sposób dzieci spędzają wolny czas w sieci, współpraca rodziców z wychowawcami klas.
9. „**Obieżyświat**” projekt w ramach którego pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie organizują wakacyjny czas wolny dla rodzin wieloprotblemowych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych, dotkniętych niepełnosprawnością i problemem uzależnienia. W ramach projektu dzieci wraz z rodzicami uczestniczyli w wyjazdach na basen, wycieczki, pizzę. Projekt miał na celu pokazanie dzieciom i rodzicom prawidłowych wzorców spędzania czasu, zacieśnienie relacji rodzinnych.
10. „**Świąteczna zbiórka żywności**”. W dniach 29-30 listopada 2019 r. po raz trzeci odbyła się w sieci handlowej Lewiatan Piekoszów zbiórka żywności, podczas której zebrano 552 kg żywności.

Kolejną inicjatywą cieszącą się bardzo dużą popularnością wśród mieszkańców są **bezpłatne porady prawne**, które stanowią ogromne, realne wsparcie dla osób będących w ciężkiej sytuacji życiowej. Najwięcej porad zostało udzielonych w tematyce alimentów, opieki nad dziećmi, przemocy w rodzinie. W 2019 roku z takiego wsparcia skorzystało 23 rodziny z terenu gminy Piekoszów.

5 października 2018 r. otwarto pierwszy na terenie gminy Piekoszów **Klub Seniora**. Na jego utworzenie władze gminy pozyskały blisko 73 tysiące złotych rządowego dofinansowania w ramach Programu Wieloletniego "Senior+". Gruntownemu remontowi poddano pomieszczenia o łącznej powierzchni 80 m/ kw, które wyposażono m. in. w niezbędne meble, urządzenia sanitarne, sprzęty gospodarstwa domowego, SmartTV, komputer stacjonarny z dostępem do internetu, urządzenia do ćwiczeń i rehabilitacji. Klub Seniora podzielono na: aneks kuchenny,

pokój dzienny, salę do fizjoterapii i zajęć ruchowych, szatnię, pomieszczenie gospodarcze oraz toalety dostosowane do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Uruchomienie placówki miało na celu aktywizację nie pracujących seniorów z terenu gminy Piekoszów. W Klubie programowo przewidziano miejsca dla 20 osób, ale odwiedzają go również osoby w celach towarzyskich. Wachlarz zajęć, planowanych ze stosownym wyprzedzeniem, jest bogaty. Uczestnicy programu, czyli osoby po 60 roku życia, mogą skorzystać z zajęć ruchowych, fizjoterapii, gimnastyki, rytmiki i marszów Nordic Walking czy seansów w grocie solnej. Organizowane są jednodniowe wycieczki krajoznawcze, wyjścia do kina, filharmonii, na spacer, imprezy okolicznościowe, spotkania integracyjne i międzypokoleniowe. Seniorzy jako wolontariusze udzielają się społecznie. Korzystają z wielu zajęć artystycznych i warsztatów rękodzielniczych. Uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, konkursach, szkoleniach, koncertach i spotkaniach ze specjalistami, aktorami czy przedsiębiorcami. Przygotowują wspólnie posiłki w ramach sekcji kulinarnej. Tworzą własne koła zainteresowań. Wszelkie działania terapeutyczne prowadzone w placówce mają na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz sprzyjają pozytywnemu starzeniu się. W październiku 2019 roku Klub obchodził pierwszą rocznicę powstania. W ramach programu rządowego Senior+ na lata 2015-2020 GOPS w Piekoszowie otrzymał dofinansowanie w 2019 roku na funkcjonowanie placówki w kwocie 32 926,43 zł.

VII. WSPIERANIE RODZINY

1. Asystent rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie został wyznaczony jako jednostka organizacyjna Gminy Piekoszów organizująca realizację zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny prowadzonego w formie pracy z rodziną. W celu realizacji zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą”, w strukturze GOPS funkcjonuje asystent rodziny.

W roku 2019 wsparciem asystenta rodziny objętych zostało **łącznie 41 rodzin** (63 dzieci), z czego w 8 rodzinach współpraca została zakończona. W trzech rodzinach współpraca została zakończona ze względu na osiągnięcie celów, z 4 rodzinami asystent rodziny zakończył pracę ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę oraz z 1 rodziną zakończono współpracę ze względu na brak efektów.

Zatrudnienie asystenta rodziny jest obligatoryjnym zadaniem nałożonym na gminy. Asystent rodziny może maksymalnie pracować z 15 rodzinami. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie w 2019 roku zatrudniał 3 asystentów rodzin. Koszty zatrudnienia osób na tym stanowisku wyniosły 130 679,31 zł i pokryte były w wysokości 48 727,00 zł ze środków budżetu państwa, które zostały pozyskane przez tut. Ośrodek w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019” „Asystent rodziny” – p.n. – „Zatrudnienie asystenta rodziny”, natomiast ze środków własnych gminy wydatkowano 81 952,31 zł.

2. Piecza zastępcza

Realizując zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej (8 dzieci).

W 2019 r. na pokrycie kosztów umieszczenia dzieci z terenu Gminy Piekoszów w pieczy zastępczej ponieśliśmy wydatki w kwocie 27 216,00 zł.

VIII. GMINNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE PIEKOSZÓW

1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Gminny Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Piekoszów na lata 2015-2020 przyjęty Uchwałą nr VIII/33/2015 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 26 marca 2015r.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Piekoszów.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Piekoszów oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Piekoszów, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych. Porozumienia stanowią jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu lub Grup Roboczych wytypowanych przedstawicieli.

W 2019r. odbyło się 12 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i 85 posiedzeń grup roboczych. W roku 2019 było założonych 60 Niebieskich Kart w 45 rodzinach.

IX. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji.

umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. O stypendia lub zasiłki szkolne ubiegać się mogą uczniowie zamieszkali na terenie Gminy Piekoszów znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe zostało ustalone przez ustawodawcę zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W 2019 r. zasiłki i stypendia socjalne na terenie Gminy Piekoszów wypłacone były w 2 transzach, w czerwcu 2019 r. za okres od stycznia do czerwca i w grudniu 2019 r. za okres od września do grudnia. W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił stypendia szkolne dla 92 uczniów z 43 rodzin na łączną kwotę 76 164,60 zł, w tym z dotacji – 60 931,68 zł, natomiast ze środków własnych gminy wydatkowano kwotę – 15 232,92 zł. W 2019r. Ośrodek przyznał jeden zasiłek szkolny w kwocie 620,00 zł.

X. KARTA DUŻEJ RODZINY

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny jest realizowana w ramach rządowego programu wspierania rodzin wielodzietnych, skierowanego do rodzin posiadających co najmniej 3 dzieci, w wieku do 18 roku życia lub maksymalnie do 25 roku życia - jeżeli dziecko kontynuuje naukę szkolną. Do programu mogą przystąpić także rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Przyznanie Karty Dużej Rodziny jest bezpłatne, każdemu członkowi rodziny, niezależnie od dochodów. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać z różnego rodzaju zniżek i uprawnień na terenie całego kraju.

Od 16 czerwca 2014 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie przyjmuje wnioski o wydanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Od 1 stycznia 2018 roku Karta Dużej Rodziny uzyskała nową formę dokumentu elektronicznego. W przypadku osób, które do dnia 31 grudnia 2017 roku złożyły wniosek o tradycyjną Kartę Dużej Rodziny, przyznanie dodatkowej karty elektronicznej było bezpłatne do 31 grudnia 2019 r. Po upływie tego czasu, każdy kto złoży wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny tylko w jednej formie, a następnie

po jej otrzymaniu złoży wniosek o dodatkową formę Karty, do wniosku musi załączyć dowód wniesienia opłaty za dodatkową formę Karty w kwocie 9,21 zł.

W dniu 1 stycznia 2019r. weszła w życie istotna zmiana w ustawie z dnia 5 grudnia 2004 roku o Karcie Dużej Rodziny. Od tego dnia o przyznanie Karty Dużej Rodziny mogą ubiegać się nie tylko członkowie rodzin, w których w chwili składania wniosku co najmniej troje dzieci spełnia warunki ustawy, ale również rodzice i małżonkowie rodziców, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na wiek tych dzieci w chwili składania wniosku. Wniosek może złożyć każdy pełnoletni członek rodziny – również pełnoletnie dziecko, zaznaczone we wniosku jako dziecko niespełniające obecnie warunków ustawy. Przyznanie Kart rodzicom, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, nie jest uzależnione od tego, czy dzieci te były w rodzinie jednocześnie, lub czy żyją w chwili składania wniosku.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie przyjął 25 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny typu zgłoszenie nowej rodziny, 147 wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców, 7 wniosków o przyznanie duplikatu karty, 19 wniosków o przedłużenie ważności karty, 29 wniosków o przyznanie dodatkowej formy karty. W 2019 r. wydano łącznie 397 tradycyjnych Kart Dużej Rodziny oraz 195 kart elektronicznych.

Na dzień 1 stycznia 2020r. 435 rodzin posiada przynajmniej jedną aktywną tradycyjną Kartę Dużej Rodziny, 111 rodzin posiada karty elektroniczne. Ogółem 1763 osoby mają przyznane karty tradycyjne, 286 osób posiada karty elektroniczne.

XI. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

System świadczeń rodzinnych jest systemem pozaubezpieczeniowym, zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanym z budżetu państwa. W gminie Piekoszów realizacją ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada jednego roku do 31 października roku następnego.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadza następujące rodzaje świadczeń:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze:
  - a) zasiłek pielęgnacyjny,
  - b) świadczenie pielęgnacyjne,
  - c) specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu opodatkowanego netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne oraz dochodu nieopodatkowanego. W 2019r. dochód na osobę to

kwota 674zł lub 764zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Określone w ustawie kryterium dochodowe powinny spełniać rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny oraz dodatki do niego, specjalny zasiłek opiekuńczy, a także jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (kryt. dochodowe wynosi 1922zł). Pozostałe świadczenia są niezależne od wysokości dochodu rodziny.

Obowiązuje zasada, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi od 01.11.2016r.:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł na dziecko, jest to świadczenie jednorazowe;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400,00 zł miesięcznie,
- 3) samotnego wychowywania dziecka - 193,00 zł miesięcznie na dziecko lub na dziecko niepełnosprawne 273,00 zł - nie więcej jednak niż dwa dodatki w jednej rodzinie;
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat lub 110,00 zł - na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego 100,00 zł jednorazowo - każda klasa szkoły do policealnej włącznie oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne;
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - 113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły - wypłacany przez 10 miesięcy w roku.

Aby skorzystać z dodatków należy mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Prawo do poszczególnych dodatków ustalane jest po spełnieniu warunków w ustawie.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- 1) **zasiłek pielęgnacyjny** do 31.10.2019r. 184,42 zł miesięcznie, od 01.11.2019r. 215,84 zł miesięcznie - świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, które nabyły uprawnienie do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przy emeryturze lub rencie;

- 2) **świadczenie pielęgnacyjne** - 1 583,00 zł miesięcznie w 2019 roku, od 01.01.2020r. – 1830,00 zł miesięcznie. Przyznawane jest osobom, które rezygnują, bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zawodowej, by opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej jednak nie później niż do 25 roku życia.
- 3) **specjalny zasiłek opiekuńczy** - od 01.11.2018r. 620,00 zł miesięcznie przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego zależne jest od dochodu rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę w rodzinie (764zł). Do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, a po sześciu miesiącach aktualizacji ww. wywiadu.

Osobom pobierającym powyższe świadczenia opiekuńcze Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. W 2019r. ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacano 71 osobom opiekującym się niepełnosprawnymi członkami rodziny na kwotę 286 620,00 zł oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 37 osób na kwotę 43 260,95 zł.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

O świadczenie rodzicielskie może ubiegać się:

- 1) matka lub ojciec dziecka (przy czym ojciec dziecka może ubiegać się o w/w świadczenie nie wcześniej niż po wykorzystaniu przez matkę dziecka 14 tygodni pobierania świadczenia lub wcześniej niż w/w terminie w przypadku śmierci matki dziecka lub porzucenia przez nią dziecka),
- 2) opiekun faktyczny dziecka (tj. osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do sądu rodzinnego o przysposobienie tego dziecka), a w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia).
- 3) rodzina zastępcza (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia).
- 4) osoba, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia).

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga dzieci i więcej przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga dzieci i więcej lub objęcia pięciorga dzieci i więcej.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego dziecka i rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku osób opiekuna faktycznego dziecka i rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od dnia objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie, nie później jednak niż w okresie 52 tygodni, w przypadku urodzenia (przysposobienia, objęcia opieką) jednego dziecka i odpowiednio dłużej w przypadku urodzenia (przysposobienia, objęcia opieką) więcej dzieci, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

W przypadku gdy matka dziecka pobiera zasiłek dla osób bezrobotnych, lub urodziła dziecko w ciągu miesiąca po zakończeniu pobierania zasiłku dla osób bezrobotnych, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla osób bezrobotnych - świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy pomiędzy kwotą świadczenia rodzicielskiego (tj. 1.000 zł), a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizacji świadczeń rodzinnych w 2019 roku obsługiwał 971 rodzin, a na 1 989 dzieci w tych rodzinach wypłacany był zasiłek rodzinny wraz z dodatkami.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również **jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka** w wysokości 1000,00 zł, która zależna jest od dochodów rodziny (kryt. dochodowe wynosi 1922zł); zapomoga ta finansowana jest ze środków budżetu państwa. W 2019 r. wypłacono 131 tych świadczeń.

W przypadku pobierania świadczeń rodzinnych Ośrodek na bieżąco musi kontrolować i monitorować sytuację dochodową swoich klientów oraz członków ich rodzin, którzy podejmują zatrudnienie zarówno w kraju jak i poza granicami kraju. W przypadku zatrudnienia poza granicami kraju mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, którymi w głównej mierze zajmuje się Wojewoda Świętokrzyski. Przepisy te pozwalają korzystać naszym obywatelom ze świadczeń rodzinnych poza granicami (tam gdzie zachodzi koordynacja), ale w ścisłej zależności i współpracy z jednostką pomocy społecznej z terenu miejsca zamieszkania w kraju.

Tabela 6. Wydatki na świadczenia rodzinne oraz liczba świadczeń w 2019r.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób korzystających
Zasiłek rodzinny	11 920	1 392 015,00	1 989
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	5 123	647 250,00	
urodzenia dziecka	49	49 000,00	49

Pomoc w formie zasiłku dla opiekuna wypłacana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Celem realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 roku Sejm w dniu 4 kwietnia 2014 roku przyjął ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosi - od 01.11.2018r. 620,00 zł miesięcznie. W 2019 roku skorzystało z niego 22 osoby i wypłacono kwotę 132 781,00 zł. Ustalenie prawa do zasiłku następuje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, który aktualizowany jest co sześć miesięcy.

Osobom pobierającym powyższe świadczenie Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. W 2019r. ubezpieczenia emerytalne i rentowe wyniosły 20 825,00 zł oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne w kwocie 4 241,00 zł.

XII. ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

Od stycznia 2016 r. rodziny, które przekraczają kryterium dochodowe stanowiące podstawę ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego, dzięki wprowadzeniu zasady „złotówka za złotówkę” nie tracą całkowicie prawa do świadczeń, ale otrzymują świadczenia obniżone o kwotę przekroczenia. Rozwiązanie to dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego.

W okresie od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przyjęto 1 172 wniosków w sprawie świadczeń rodzinnych.

W trakcie 2019 roku Ośrodek wydał 1 360 decyzji, w tym 30 decyzji ustalających zwrot nielenależnie pobranych świadczeń rodzinnych. Odzyskano z tego tytułu 20 918,00 zł należności głównej oraz 1 021,08 zł odsetek za zwłokę.

Zródło: Dane GOPS Piekoszów

opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	348	136 646,00	29
samoistnego wychowywania dziecka	342	69 846,00	31
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	750	80 680,00	65
rozpoczęcia roku szkolnego	678	67 800,00	678
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 499	104 927,00	171
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 457	138 351,00	127
Zasiłki pielęgnacyjne	5 290	1 002 729,00	440
Świadczenia pielęgnacyjne	705	1 112 828,00	59
Specjalny zasiłek opiekuńczy	424	260 500,00	39
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	131	131 000,00	131
Świadczenie rodzicielskie	496	438 204,00	42

XIII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 07 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku Ośrodek wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 44 rodzin, w których przyznano świadczenia dla 57 osób na ogólną kwotę 314 233,00 zł.

Zgodnie z art. 27 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dłużnik alimentacyjny zobowiązany jest do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami. Dłużnicy alimentacyjni zwrócili w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku kwotę 123 027,00 zł, z tego na dochody budżetu państwa przekazano kwotę 100 624,00 zł pozostała kwota została podzielona między gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela.

Tabela 7. Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Kwoty i ilość świadczeń z funduszu alimentacyjnego	
	Kwota świadczeń alimentacyjnych wypłaconych w 2019r.	Ilość świadczeń za 2019 rok
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną	314 233,00	689
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	123 027,00	-
- przekazane na dochody budżetu państwa	100 624,00	-
- przekazane na dochody własne gminy wierzyciela	22 403,00	-
Umorzone należności od dłużników alimentacyjnych,	0,00	-
Należności od dłużników alimentacyjnych, które wygasły, w związku ze śmiercią dłużnika	246 991,00	-

Zródło: Dane GOPS Piekoszów

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie prowadzi postępowanie ogółem wobec 49 dłużników, z czego:

- jako organ właściwy wierzyciela i organ właściwy dłużnika prowadzi postępowanie wobec 16 dłużników,
- jako organ właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika prowadzi 33 postępowania,
- jako organ właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela prowadzi 16 postępowań, z czego 1 dłużnik przebywał w zakładzie karnym.

W toku prowadzonych postępowań w 2019 roku przeprowadzono 18 wywiadów alimentacyjnych, po czym poinformowano komornika o ustaleniach z wywiadów. W wyniku ustaleń zawartych w wywiadach zobowiązano 4 dłużników do zarejestrowania się w Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna. Dla 4 dłużników wystąpiono z wnioskiem o aktywizację do PUP w Kielcach. W 2019 roku odzyskano od dłużników alimentacyjnych kwotę 123 027,00

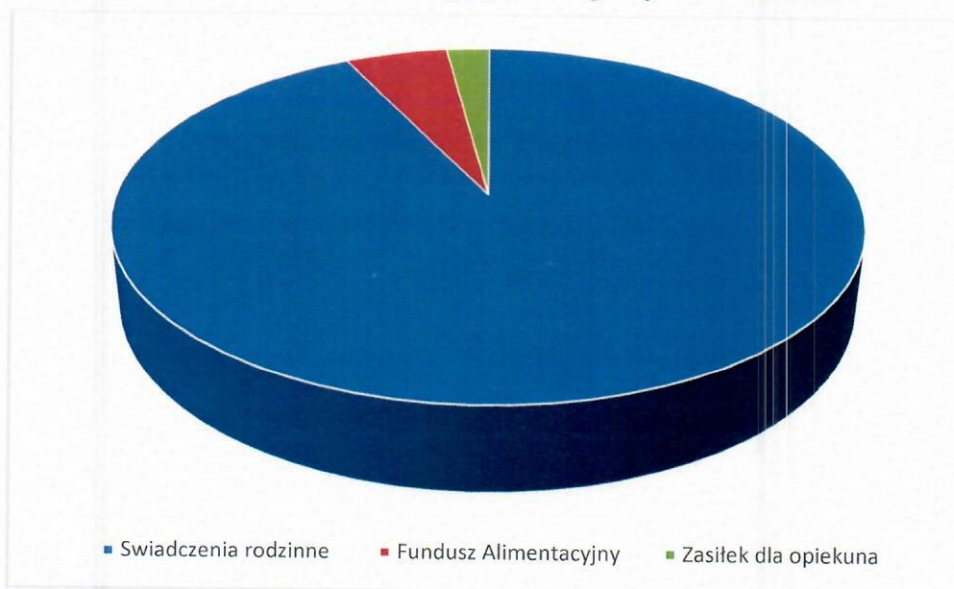
zł tytułem wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz kwotę 1 945,48 zł tytułem wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń zaliczki alimentacyjnej.

W okresie od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przyjęto 53 wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego i wydano 53 decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego (52 decyzje przyznające, 1 decyzja odmowna).

W trakcie 2019 roku Ośrodek wydał 4 decyzję ustalającą zwrot nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Odzyskano z tego tytułu 3 400,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna otrzymał z budżetu państwa kwotę 6 051 499,02 zł.

Rysunek 3. Podział wydatków na realizację poszczególnych świadczeń

Źródło: Dane GOPS Piekoszów

XIV. REALIZACJA PROGRAMU WSPARCIA DLA RODZIN „ZA ŻYCIEM”

Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” obejmuje swoimi działaniami rzeczywistą i pełną pomoc w celu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie ich rodzin. Dodatkowo przewidziana jest również pomoc dla kobiet w okresie ciąży (w tym powikłanej), porodu i pokoju oraz rozwój wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi. W programie przewidziane jest również wsparcie dla rodzin w opiece nad osobą niepełnosprawną oraz wsparcie finansowe. W 2019r. wypłacono 2 świadczenia w ramach ustawy „Za życiem”. Na realizację ustawy „Za życiem” w 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie otrzymał z budżetu państwa kwotę 8 240,00 zł.

XV. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Od 1 kwietnia 2016r. Ośrodek realizuje ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tzw. „Rodzina 500+”. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych.

Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500,00 zł miesięcznie na dziecko. Świadczenie przysługuje na dziecko, dzieci do dnia ukończenia 18 roku życia. W przypadku gdy dziecko objęte jest opieką naprzemienną (ustaloną orzeczeniem sądu) świadczenie wychowawcze dzieli się pomiędzy rodziców dziecka proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych przez które rodzic sprawuje opiekę naprzemienną.

Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko w rodzinie do 30 czerwca 2019r. przysługiwało, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 800,00 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne - kwoty 1 200,00 zł.

Pierwsze dziecko - oznaczało to jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia; w przypadku dzieci urodzonych tego samego dnia, miesiąca i roku, będących najstarszymi dziećmi w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia, pierwsze dziecko oznaczało jedno z tych dzieci wskazane przez wnioskodawcę.

Na kolejne dziecko w rodzinie świadczenie wychowawcze przysługiwało niezależnie od dochodu uzyskiwanego przez członków rodziny.

W 2019r. Ośrodek przyjął 2 263 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i wydał w tej sprawie 2 260 decyzji, w tym 2 228 decyzji w sprawie przyznania świadczeń wychowawczych, 6 decyzji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego, 19 decyzji o zakończeniu świadczenia i 7 decyzji ustalających zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych. Odzyskano z tego tytułu 11 100,00 zł należności głównej i 590,00 zł odsetek.

Na realizację świadczeń wychowawczych w 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie otrzymał z budżetu państwa kwotę 14 839 939,41 zł.

XVI. ŚWIADCZENIE DOBRY START

Od 2018r. Ośrodek prowadzi postępowania w sprawie rządowego programu „Dobry Start” (300+). Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polega na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę. W ramach programu pracownicy Ośrodka przyjęli 1 592 wniosków i wypłacono świadczenia dla 2 238 uczniów mających miejsce zamieszkania na terenie Gminy Piekoszów. Na realizację programu w 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie otrzymał z budżetu państwa kwotę 693 680,00zł.

XVII. KADRA OŚRODKA

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej, na które otrzymujemy dotację celową z budżetu państwa.

Dodatkowo realizując świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, otrzymujemy 3 % od wartości otrzymanej dotacji na pokrycie kosztów obsługi stanowisk pracy. Na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Rodzina 500+ otrzymujemy dotację 1,5% od wartości otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze. Natomiast na realizację rządowego programu „Dobry Start” otrzymujemy 10 zł za jedno dziecko albo osobę uczącą się, na którą ustalone jest prawo do świadczenia dobry start.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony na nie więcej niż 50 rodzin, nie mniej jednak niż trzech pracowników zgodnie z art. 110 ust 11 ustawy o pomocy społecznej. W 2019 r. zatrudnionych było 7 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania wnioskodawcy.

Na dzień 31.12.2019 r. w GOPS w Piekoszowie zatrudnionych na umowę o pracę było ogółem 21 osób (z tego: 1 osoba urlop bezpłatny). Na dzień 31.12.2019 r. na umowę zlecenie zatrudnionych było 23 osób do opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, 6 pedagog do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych, 1 osoba jako sprzątaczką, radca prawny oraz fizjoterapeuta – Klub Senior+.

Tabela 8. Stan zatrudnienia (faktycznie świadczących pracę) w Ośrodku Pomocy Społecznej - stan na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik GOPS	1
2	Zastępca Kierownika	1
3	Główny Księgowy	1
4	Stanowiska ds. Świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	2
5	Stanowiska ds. świadczeń wychowawczych	3
6	Pracownicy Socjalni	7
7	Asystent Rodziny	3
8	Pracownicy administracyjno - biurowi	1

9	Opiekun w Klubie Senior+	1
10	Usługi opiekuńcze - umowa zlecenie	13
11	Specjalistyczne usługi opiekuńcze- umowa zlecenie	2
12	Sprzątaczką – umowa zlecenie	1
13	Radca prawny – umowa zlecenie	1
14	Fizjoterapeuta (Klub Senior+) – umowa zlecenie	1

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy tut. Ośrodka podnosili swoje kwalifikacje zawodowe przez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, seminariach.

XVIII. ZBIORY DOKUMENTACJI I DECYZJI

Wszystkie zbiory, którymi posługuje się Ośrodek realizowane są w stosownych systemach informatycznych zatwierdzanych przez MRPiPS.

Większość spraw, którymi zajmuje się Ośrodek, a w szczególności dotyczących świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych i świadczeń „Za życiem” wymagają postępowania zgodnie z KPA i wydania decyzji administracyjnych.

W 2019 roku **wydano 5 219 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 1) **1 451 decyzje** dla podopiecznych, w związku z realizacją ustawy o pomocy społecznej, złożono 2 odwołania. Decyzje, co do każdego rodzaju świadczeń z pomocy społecznej wydawane są na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania/pobytu podopiecznego przez pracownika socjalnego.
- 2) **1 360 decyzji** administracyjnych w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 4 decyzji złożono odwołanie.
- 3) **72 decyzji** administracyjnych w związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, złożono 2 odwołania.
- 4) **2 260 decyzji** administracyjnych, informacji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, odwołań nie składano.
- 5) **72 decyzji** administracyjnych dotyczących pomocy materialnej dla uczniów, odwołań nie składano.
- 6) **4 decyzje** o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, odwołań nie składano.

Ponadto w celu realizacji rządowego programu Dobry Start **wydano 1 592 informacji** o przyznaniu świadczenia Dobry Start.

Ośrodek na bieżąco przekazywał do Biura Informacji Gospodarczej informacje dotyczące dłużników alimentacyjnych. W 2019 roku w Krajowym Rejestrze Dłużników-zaktualizowano dane 72 dłużników.

Wszystkie te działania były realizowane przez pracowników zatrudnionych w Ośrodku.

XIX. PODSUMOWANIE

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby- z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal bardzo ważna - nie jest jedyną formą wsparcia.

Rok 2020 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Z pewnością wskazane jest przeprowadzenia działań zmierzających do zwiększenia wsparcia usługowego dla rodzin niewydolnych wychowawczo i osób niepełnosprawnych oraz przeprowadzenie szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie planuje w 2020 r. wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która wynosi 26 978 065,00 zł na podjęcie między innymi następujących działań:

1. Działania na rzecz rodziny:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji,
- praca socjalna poprzez planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy,
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,

2. Świadczenia pomocy społecznej i zadania zlecone:

- pomoc finansowa i niepieniężna wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- realizacja zadań zleconych między innymi świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, jednorazowe świadczenie wynikające z ustawy za życiem,
- prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,
- zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,

- usługi opiekuńcze realizowane w domach podopiecznych,
- poradnictwo zawodowe,
- poradnictwo prawne.

Coraz częściej w budżecie liczą się wydatki, ale też inwestycje społeczne, a polityka osłonowa przechodzi w politykę aktywizacyjną.

Sektor publiczny, w tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie, pełni rolę programowania, koordynacji i zarządzania usługami, a nie tylko ich dostarczania, dlatego też staramy się aby nasze projekty i programy były wciąż nowe i odpowiadały potrzebom mieszkańców jakie widzimy.

Serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom wspierającym pracę Ośrodka Pomocy Społecznej i starającym się wspólnie z nami działać w celu rozwiązania problemów osób i rodzin mieszkających na terenie Gminy Piekoszów.

Przygotowała:

Justyna Malarczyk

p.o. Kierownika
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Piekoszowie

mgr Justyna Malarczyk

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Źródła finansowania wydatków GOPS.....	6
Rysunek 2 Liczba mieszkańców objętych pomocą społeczną.....	7
Rysunek 3. Podział wydatków na realizację poszczególnych świadczeń.....	29

SPIS TABEL

Tabela 1. Rodziny objęte pomocą społeczną.....	8
Tabela 2. Przykładowe typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019 roku.....	8
Tabela 3. Powody ubiegania się o pomoc.....	9
Tabela 4. Zestawienie wpływających wniosków.....	10
Tabela 5. Zadania zlecone w 2019 roku	17
Tabela 6. Wydatki na świadczenia rodzinne oraz liczba świadczeń w 2019r.	26
Tabela 7. Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego.....	28
Tabela 8. Stan zatrudnienia (faktycznie świadczących pracę) w Ośrodku Pomocy Społecznej - stan na dzień 31.12.2019 roku	31